Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d) Chimie organică

Test 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiți următoarele enunțuri. Dacă apreciați că enunțul este adevărat, scrieți numărul de ordine al enunțului și litera A. Dacă apreciați că enunțul este fals, scrieți numărul de ordine al enunțului și litera F.

- 1. Lungimea legăturii duble C = C este mai mare decât lungimea legăturii simple C C.
- 2. Alcanul care are în moleculă 10 atomi de hidrogen prezintă doi izomeri de catenă.
- 3. Aditia bromului la 2-butenă conduce la obtinerea 2-bromobutanului.
- 4. Partea hidrofobă a unui săpun are număr impar de atomi de carbon.
- 5. La oxidarea glucozei cu reactiv Fehling se obține hidroxid de cupru(II).

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item al acestui subiect, notaţi pe foaia de examen numai litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Prin hidrogenarea unei alchene se formează o hidrocarbură cu 17 atomi în moleculă. Alchena este:

a. etena; c. 1-butena;

b. propena; **d.** 1-pentena.

2. Produsul organic de reactie obtinut la nitrarea totală a toluenului se utilizează ca:

a. detergent; c. explozibil;

b. săpun; d. solvent.

3. În schema de transformări:

e transformán:

A
$$\xrightarrow{\text{KOH/ROH}}$$
 B $_{\text{(majoritar)}}$ $\xrightarrow{\text{H}_2}$ C $\xrightarrow{\text{AlCl}_3 / \text{H}_2 \text{O}, t^0 \text{ C}}$ $\xrightarrow{\text{H}_3 \text{C}}$ $\xrightarrow{\text{CH}}$ CH $_3$ CH $_2$

a. (A) este o hidrocarbură saturată;

b. (B) este omologul inferior al 2-pentenei;

4. Nu este un compus cu grupe functionale mixte:

a. acidul stearic;

b. acidul salicilic:

5. Acidul 2-amino-3-metil-butanoic:

a. nu participă la reactii de condensare;

b. este solid, în condiții standard;

c. sunt două reacții de adiție;

d. sunt două reacții de eliminare.

c. acidul aminoacetic;

d. acidul gluconic.

c. în mediu acid este anion;

d. este insolubil în apă.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al reacţiei chimice din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare clasei de compuși din care face parte produsul organic de reacţie rezultat. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

Δ

1. hidrogenarea catalitică a propenei

2. clorurarea catalitică a benzenului

3. fermentatia acetică a etanolului

4. deshidratarea 2-butanolului

5. hidroliza enzimatică a amidonului

В

a. compus carboxilic

b. hidrocarbură saturată

c. compus hidroxilic

d. monozaharidă

e. hidrocarbură nesaturată

f. compus halogenat

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

Deşi nu este un aminoacid esenţial, tirosina deţine un rol important în stimularea activităţii cerebrale. Formula de structură a tirosinei este:

- 1. a. Notați denumirea grupei funcționale trivalente din tirosină.
  - b. Notați denumirea grupei funcționale cu caracter bazic din tirosină.

2 puncte

- **2. a.** Scrieţi formula de structură a unui compus organic, izomer cu tirosina, care conține în moleculă o grupă functională hidroxil de tip alcool.
- **b.** Scrieţi formula de structură a unui compus organic, izomer cu tirosina, care conține în moleculă 2 atomi de carbon primar. **4 puncte**
- **3. a.** Notați numărul legăturilor covalente σ (sigma) C C din molecula tirosinei.
  - **b**. Notati numărul electronilor neparticipanti la legături chimice din molecula tirosinei.
- 4. Scrieti raportul atomic C: H: O: N din molecula tirosinei.

2 puncte 4 puncte

Calculaţi cantitatea de tirosină, exprimată în moli, care conține aceeași masă de carbon ca cea din 54 g de acid acetilsalicilic.
 3 puncte

Subjectul E.

- Reacția de ardere a alcanilor stă la baza utilizării acestora drept combustibili. Scrieți ecuațiile reacțiilor de ardere a metanului, respectiv a propanului.
   4 puncte
- 2. Un amestec format din metan și propan cu volumul de 112 L, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune, se supune arderii. Determinați masa de apă formată în urma arderii amestecului, exprimată în grame, stiind că amestecul contine 40% propan, procente volumetrice.

  4 puncte
- 3. Scrieți ecuația reacției de polimerizare a propenei.

2 puncte

- 4. Calculați masa de propenă, exprimată în kilograme, prin polimerizarea căreia se obțin 400 kg din polimerul corespunzător, știind că reacția decurge cu un randament de 80%.2 puncte
- 5. Scrieți ecuația reacției de obținere a clorurii de vinil din acetilenă, indicând condițiile de reacție. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
   3 puncte

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16.

Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.

Ministerul Educaţiei şi Cercetării Centrul Naţional de Evaluare şi Examinare

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

- Scrieţi ecuaţia reacţiei de obţinere a 2,4,6-trinitrofenolului din fenol şi acid azotic, utilizând formule de structură pentru compuşii organici.

  2 puncte
- 2. Notați o utilizare a acidului acetic.

1 punct

- Acidul acetic reacționează cu metale reactive, situate înaintea hidrogenului în seria Beketov-Volta. Scrieți ecuația reacției dintre aluminiu și acidul acetic.

  2 puncte
- **4.** O probă de 13,5 g de pulbere de aluminiu, proaspăt preparată, reacționează stoechiometric cu tot acidul acetic dintr-o soluție care conține 270 g de apă. Calculați concentrația procentuală masică a soluției de acid acetic, necesară reacției cu proba de aluminiu. **4 puncte**
- **5.** O trigliceridă (T) se tratează cu soluție de hidroxid de sodiu. Se obține un amestec organic de reacție în care raportul masic stearat de sodiu : oleat de sodiu = 153 : 304.
- a. Determinați raportul molar stearat de sodiu : oleat de sodiu, din amestecul organic rezultat în urma saponificării.
- **b.** Scrieți formula de structură a trigliceridei (T), știind că nu prezintă activitate optică.

6 puncte

Subjectul G.

- **1.** Pentru hidroliza totală a 1 mol dintr-o peptidă (P) s-au consumat 54 g de apă și s-a obținut un amestec format din α -alanină și 225 g de glicină.
- a. Determinati numărul legăturilor peptidice din peptida (P).
- **b.** Calculați cantitatea de glicină, respectiv de α-alanină, din amestecul de aminoacizi, exprimată în moli.

4 puncte

2. Scrieti o formulă de structură posibilă pentru peptida (P) de la punctul 1.

2 puncte

- 3. Sângele reprezintă aproximativ 8% din masa unui adult sănătos și conține în medie 0,08% glucoză, procente masice. Determinați masa de glucoză din sângele unui adult de 70 kg, exprimată în grame.
- **4. a.** Scrieți ecuația reacției de obținere a zaharozei din α-glucopiranoză și β-fructofuranoză, utilizând formule de structură Haworth.
  - b. Notati o sursă naturală de zaharoză.
  - c. Notati o proprietate fizică a zaharozei, în conditii standard.

5 puncte

5. Scrieți formula de structură a unui compus organic cu formula moleculară C₅H₀NCl₄ care conține în moleculă
 4 atomi de carbon asimetric.

2 puncte

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16; Na-23; Al-27.